

Wandelroute

Cultuur en monumenten in Valkenburg

Duur: ca. 2 uur

U vertrekt vanaf het Spaans Leenhof (VVV Zuid-Limburg) gelegen aan het Theodoor Dorrenplein 5.

Spaans Leenhof

Dateert uit 1661 (verdeling Land van Valkenburg in Spaans en Staats gedeelte) en diende als hof van de Spaanse leenheer. Sinds 1964 is VVV Zuid-Limburg, vestiging Valkenburg in het Spaans Leenhof gevestigd. Deze VVV is het oudste van Nederland.

Kijkend naar het VVV-kantoor gaat u er rechts voorbij door de Gosewijnstraat tot op de T-splitsing in de St. Pieterstraat, waar u naar links gaat. Op de volgende T-splitsing gaat u naar links door de Reinaldstraat. U passeert twee T-splitsingen en gaat op de derde T-splitsing rechtsaf over de Nieuweweg. Voor de overweg gaat u naar links door de Stationsstraat. Bij de volgende splitsing tegenover het station gaat u naar links, door de Wehryweg.

Station Valkenburg

Het Valkenburgse station prijkt met recht op de lijst van monumentale gebouwen. Het uit 1853 stammende gebouw is het oudste nog in gebruik zijnde NS-stationsgebouw in Nederland. Het prachtige uit "streek-eigen" mergelsteen opgetrokken station heeft door de vele torentjes met kantelen een burchachtige aanblik.

Na ca. 75m naar links en direct rechts. U loopt nu over het pad door het Dersaborgpark dat uitmond in de Geneindestraat waar u naar links gaat. Na 50m op de volgende T-splitsing gaat u naar rechts door de Koningin Julianalaan tot het einde voorbij het bruggetje over de Molenbeek. Na de bocht bevindt u zich in de Oranjelaan. U steekt de volgende kruising over en u komt in de Jan Deckerstraat. Na 50m gaat u op de T-splitsing naar links en ziet links de Fransche Molen liggen.

Fransche Molen

Eén van de oudste graanmolens in Nederland. Deze watermolen dankt haar naam aan het feit, dat ze zeer lang in het bezit is geweest van een Franse familie. Op de graanzolders worden exposities ingericht.

Het loont de moeite om een stukje de Lindenlaan op te lopen en van enkele mooie oude gevels te genieten. U gaat vervolgens terug naar de Jan Deckerstraat en gaat direct achter het oude Casinohotel over het pleintje naar links. Vanaf hier gaat u het Old Hickory bruggetje over de Geul. U staat nu in de Pelerinstraat. Links voor u ligt de oude Nicolaas en Barbarakerk en rechts in de Kerkstraat ziet u aan de rechterkant het vroegere woonhuis van een bierbrouwer en burgemeester staan met daarachter het prachtige kleine pittoreske huisje van de koster.

H. Nicolaas en Barbara

Gebouwd in 1281 met twee beschermheiligen. Zoals de rest van Valkenburg heeft ook deze kerk een roerig verleden. Gedurende de 20e eeuw ondergaat de kerk een aantal ingrijpende verbouwingen en restauraties die deze kerk tot een der fraaiste monumenten van Nederland maken.

U gaat naar rechts over het voetpad, aan de rechterzijde ligt Kasteel Den Halder.

Kasteel Den Halder

Reeds in de 14e eeuw is er sprake van kasteel Den Halder, dat een leen vormde van het huis Valkenburg. Het was oorspronkelijk een versterkte hoektoren, die evenals de nog bestaande walmuren, de Berkel- en Grendelpoort, deel uitmaakte van de verdedigingswerken van de stad. Het huidige gebouw dateert uit 1635.

Voor de uitgang gaat u naar links door het Den Halderpark. Links ziet u de oude stadsmuur (verdedigingsmuur) en voor u in de hoogte ziet u de ruïne van Kasteel Valkenburg liggen.

Oude stadsmuur

Fragmenten van de stadsmuur treft men aan in het park van Kasteel Den Halder en tussen Berkelpoort en Ruïne, waar nog een deel van de oostelijke muur bewaard is gebleven. De Berkelpoort heeft een vierkante vorm en was in 1416 voorzien van een valbrug. De Grendelpoort bestaat uit een middendeel met twee rondelen, terwijl men ook hier boven de spitsboog (aan beide zijden) beeldnisjes aantreft (14e eeuw).

De Ruïne van Kasteel Valkenburg

Nederlands enige hoogteburcht. Al bijna 1000 jaar bepaalt het Kasteel van Valkenburg en later de Kasteelruïne het beeld van Valkenburg

Na ongeveer 100m en 7 trappen gaat u naar links door de Halderstraat. Op de T-splitsing gaat u naar rechts door de Kerkstraat. Links op de hoek ligt de oude Pastorie. De kerkstraat mondt uit in de Muntsraat waar u naar rechts gaat. U loopt nu onder de Grendelpoort door en u komt nu op het Grendelplein uit.

Grendelpoort

De Grendelpoort, wordt ook wel Trichterpoort genoemd, dateert uit de 14e eeuw. Het was vroeger een van de toegangspoorten tot het oude stadje en de weg naar Maastricht. De twee heiligenbeeldjes in de nis zijn Antonius van Padua en Maria.

Links op het Grendelplein vindt u de ingang van de ruïne en de zuil die 50 jaar geleden het oude vernielde monument heeft vervangen. U loopt nu rechts de Cauberg omhoog tot bijna boven. Onderweg ligt rechts de Gemeentegrot, de Lourdesgrot en bijna boven staat het monument ter herinnering aan de Gevallen Limburgers in het Verzet 1940-1945.

Gemeentegrot

Met de ontginning van deze grot werd zo'n 2000 jaar geleden begonnen, toen de Romeinen de mergel uit de bodem nodig hadden als bouw materiaal. De Gemeentegrot geeft naast de natuurverschijnselen zoals schelpenlagen en fossielen, ook een boeiend overzicht van de kunstuitingen en de levensomstandigheden van talloze generaties van mensen. Ook vindt u de restanten van wat de opgejaagde mens bouwde in de grot, die hij als schuilplaats gebruikte.

Lourdesgrot

De Lourdesgrot is een nabootsing van de oorspronkelijke in de Pyreneeën.

U gaat nu terug naar beneden rechts passeert u het Kerkhof met meerdere monumentale graven en even lager ligt het voormalig klooster van de pater van de H.H. Harten dat nu verbouwd (wordt) is. Beneden gaat u naar rechts over de Daalhemerweg en na ca. 100m gaat u naar links omhoog door de van Meylandstraat. Halfweg de dalende trappen ligt links een oude Joodse begraafplaats waarvan nog enkele oude grafstenen staan. Beneden gaat u naar links onder de Berkelpoort door en u loopt nu door de Berkelstraat.

Berkelpoort

Naast de Grendelpoort de enig overgebleven middeleeuwse stadspoort, genoemd naar de familie Birkelaer, die vele bezittingen had in en rond Valkenburg. Ook deze poort verkeerde lange tijd in een deplorabele toestand. In 1930 werd de poort gerestaureerd.

Bij de tweede T-splitsing gaat u naar rechts en bent nu in de Grotestraat. Ongeveer op de helft ligt aan de rechterkant het Streekmuseum of het oude Stadhuis.

Streekmuseum

In het museum kunt u ontdekken hoe mergel ontstaan is, hoe op het kasteel geleefd werd, wat de achtergronden zijn van carnaval of wat een schutterij doet.

Als u vervolgens door loopt tot over de Geulbrug dan nadert u weer Spaans Leenhof waar u met de wandeling begonnen bent.